יקר מפז — תולדות

משא דבר ה' אל ישראל ביד מלאכי. משא הוא לשון נבואה קשה לפי שהוא כמשא וגם הוא אותיות אשם. אהבתי אתכם אמר ה' ואמרתם במה אהבתנו ר"ל לכך דיבר נבואה קשה מפני שקוב"ה אוהב אתכם ואתם אומרים במה אהבתנו וזהו באמת אשם גדול כי זהו בעצמו אהבה מה שבחר בנו מכל עם וצוה לעמוד לפניו ולשרתו ואם זוכה אדם לזה לעבדו ולחשוב כעומד לפניו ממש ואומר ברוך אתה נגד ה' פנים בפנים ממש כאשר ידבר איש אל רעהו הנה אין לך מתיקות גדול מזה וכמו שאמרו תלמידי מורי ורבי אתה כהן לעולם ר"ל זהו חסד גדול אם זוכה אדם לומר לפניו אתה פנים בפנים דכהן הוא לשון חסד וזה הרמז אתה אתה תמין גחין רישא ר"ל אם משער דעתו כי הקב"ה אשר מלוא כה"כ הוא עומד נגדו צריך להיות גחין רישא ולהיות מוכנע לפניו ית"ש וגם מלא כל הארץ הוא ר"ת מכה כמאמר חז"ל כל עשב יש לו מלאך המכה עליו ויאמר לו גדל ר"ל שכח המזל שעליו נכנס בהעשב וגדל עי"ז כך כשאומר האדם מכה"כ צריך להיות מכה ליכנס כל הקדושה שמו ית' אשר מלא כה"כ ועי"ז יכול ליגדל בקדושה. ובזה מתורץ קושית העולם שמקשין האיך התשובה של במה אהבתנו בפסוק הלא אח עשו ליעקב ואוהב את יעקב כנ"ל. ולדברינו ניחא כי זהו בעצמו האהבה במה שמכונה בשם יעקב וזה ואוהב את יעקב ואת עשו שנאתי. משל למלך שהיה לו שני בנים וגירש אחד מפלטין שלו וא' גידלו בביתו ובהיכלו בוודאי אין שייך לשאול למלך במה אהבתנו:

ואשים את הריו שממה. הר נקרא מלשון הריון. ע"ש שהרים נושאים עליהם זה זהב וזה כסף. וזה ואשי' הריו שממה ר"ל מה שעכו"ם חושבים ונושאים עלינו לגזור גזירות רעות ח"ו הקב"ה מבטל אותן:

לכם הכהנים הבוזים את שמי באמרכם שלחן ה' נבזה הוא. ר"ל זה שהם אומרים שדבר נבזה הוא שהקב"ה יקבל נחת מאתנו בזה הם בוזים שמי כמו שהארכתי בפ' לך לך. ועתה חלו נא פני אל חלו הוא לשון חלונות כי כל אות הוא כמו חלון להסתכל ע"י להשי"ת. אין לי חפץ בכם ר"ל כי העולמות הנקראים אין הוא אשר חפץ בכם:

ומנחה לא ארצה מידכם. ר"ל האין ירצה המנחה מכם: